

AZ ÉLET, MINT A FÜST

Első fejezet

1.

inn a tavasz első könnycseppjeit hullatta. 7 már napok óta nem kelt fel. Fia ötödik születésnapján betegedett meg. Eleinte még el tudott menni az orvoshoz, később a felesége támogatta, végül már egész nap ágyban feküdt. 7 napról napra gyengébb lett. Felesége lelki szemei előtt megjelent a falfehér arc és hófehér ujjak – öt fehér kréta. A jós valahol az utcák forgatagából tűnt elő, a homályos szobában haja kusza, zöldes fényben játszott. A feleség most gondolt először arra, hogy férjét ki kell vennie az energikus orvosok kezéből, és rá kell bíznia erre az enervált jósra. Nézte az ablaküveghez verődő esőcseppeket, és úgy érezte, az üveg szilánkjaira török szét. E baljós jelenség előre vetítette 7 végzetét. Az ablak előtt álló gyermek tarkója is olyanok tűnt, mint egy sötét viharfelhő.

7 azon az estén, amikor megbetegedett, tisztán hallotta, hogy szomszédja, 4 álmában beszél. 4, egy tizenhat éves lány, aki álmában oly hangokat hallat, mint a folyót borzoló szellő. 7 betegsége idővel súlyosbodott, és 4 is egyre zaklatottabban beszélt álmában.

* Yu Hua (1960–) a 80-as években kibontakozó kínai avantgarde irodalom egyik kiemelkedő alakja. Hazánkban szinte teljesen ismeretlen, egyedül a Zhang Yimou rendezte, Cannes-ban díjat nyert *Élni* című film nyomán tudhattunk róla, mely az író azonos című regényéből készült.

Hangzhouban született, gyerekkorát és egyetemi éveit egy alig húszezer lakosú dél-kínai kisvárosban, Haiyanben töltötte, mert apja csak ott kapott orvosi állást. A kórházban laktak, közvetlenül a halottasház mellett. Szülei nagyon elfoglaltak voltak, így szinte minden idejét a kulcsra zárt lakásban vagy a kórházban töltötte. Ezeknek az éveknél a nyomasztó élményei különösen mély nyomot hagytak benne: látásmódjára, témáira nagy hatással voltak. Így emlékezik:

„Azokban az években bőségesen volt részem sírásban. Mindenféle sírás hangját hallottam, férfiét, nőét, öregét, fiatalét, mind-mind, rengetegszer hallottam.” „Úgy éreztem, hogy a sírás szavakkal kifejezhetetlen őszinteséggel, a végtelen fájdalom meghittségével teli. Így egy ideig számomra a sírás volt a világ legmegindítóbb altatódala.”

Apja hatására az orvosi hivatást választotta, fogorvosként dolgozott. Már ekkor is jelentek meg írásai. Öt év után végleg felhagyott az orvoslással, tagja lett a járési Kulturális Központnak, majd 1993-ban a fővárosba, Pekingbe költözött. Nem érzi sajátjának a várost. A *Távoli és mégis közeli város* című esszéjében erről azt írja, úgy érzi magát Pekingben, mint a vándor, aki kicsit hosszabb időt tölt el egy helyen. „Peking számomra mások városát jelenti. Itt semmi sem kapcsolódik a gyerekkoromhoz, semmi sem emlékeztet a múltamra. Számomra itt nem léteznek kusza baráti és rokoni kapcsolatok, és nem hallani az oly jól ismert dialektust. De ha kinyitom a szám, valaki rögtön így szól: Az akcentusodból ítélve te nem vagy pekingi!” Annak ellenére, hogy Haiyanhez rengeteg fájó emlék köti, mégis úgy véli: „Minden eddigi inspirációm onnan ered, és meglehet, hogy ezután is minden onnan indul ki.”

Már hosszú ideje jelentek meg írásai – különösebb visszhang nélkül – mígnem az 1987-ben publikált *Tizennyolc évesen elhagytam a szülői házat* c. novellája áttörést hozott. Ebben a műben már megjelentek a csak reá jellemző stílusjegyek, és az ezt követően publikált írásai az avantgarde írók legjobbjai közé emelték. Kafka hatására átértékelte a valóságról alkotott képzetét. Nemcsak az objektív valóságot ábrázolja – mint tette korábban és tették azt kortársai –, műveibe beleszővi a saját, szubjektív világát, a „lélek valóságát”. Ennek kifejezésére felborítja a kötött nyelvtani szabályokat. Furcsa, új értelmet hordozó szóválasztások és különleges asszociációk jellemzik ezeket az írásait. Felborul az időrend is, az író kedve szerint változtatja az idősíkokat. A valós dolgok háttérbe szorulnak, és előtérbe kerülnek az álmok, a képzelgések, a hallucinációk. A novellákat áthatja a misztikum, a homály, és fontos szerepet játszanak bennük a szimbólumok. Yu Hua egyik legösszetettebb, legkiemelkedőbb írása *Az élet, mint a füst*. (A ford.)

Miután leszállt az éj, 4 szóáradata melegséggel töltötte el 7-et. Nyugalanná tette azonban a hatvan év feletti 3, ezért egész éjjel csak forgolódott az ágyban. 7 attól kezdve, hogy kénytelen volt napközben is ágyban maradni, álmatlanul töltötte az éjszakákat. Miközben 4 szélhez hasonlatos szóözönét hallgatta, figyelmét nem tudták elkerülni a furcsa neszek, 3 ugyanis egy ágyban aludt az unokájával. 3 unokája, tizenhét éves meglett férfi létére, még mindig a nagymamájával hált együtt. 7 maga elé képzelte őket, és ez cseppet sem különbözött attól, mint ahogy ő hált a feleségével. Minderre a furcsa zajokból következtetett.

Az esőben a távolból egy madár repült arra, 7 meghallotta a csiripelését, s ez végtelenül elkedvetlenítette. A madár elrepült. 7 képzeletében egy nyirkos utca jelent meg – öt éves gyerek nadrágján fénylő takonycsík. Egy nagy kövön vak ember ült. Szép vonású arcát szeplők tarkították. Rengeteg régmúlt és mostani dologról tudott, hallgatása különösen gazdag volt. A jós fia arra haladt az utcán, mint egy bambuszpálca lépkedett el a vak ember mellett. Egy üvegablakban szürkekabátos nő sziluettje bukkant elő, a sofőr a kék teherautóval sebesen hajtott el előtte, s a felröccsenő sár betérite az ablakot és a szürkekabátos nőt az ablakon túl. 6 mintha tojásokon lépkedne, vagy mint aki kacsákat terel, feltűnt egy sikátor mélyén, s próbált lépést tartani egy csapat fiatal lánnyal. 2 cigarettával a szájában arra ment, egy pillanatra elkalandozott, megbotlott, de nem esett el. Egy fiatal lány meghalt, teste a sárban feküdt. Egy másik lány megbolondult, teste pillékönnyűvé vált. Közben a jós homályos szobájában üldögélt, s úgy tűnt, mintha előre számítsa mindezt. A ködben keskeny folyó hömpölygött, partján ekkor virágzott egy barackfa – élénk rózsaszín pompa. 7 kis lélekvesztőben, mint száraz falevél sodródott az árral, s hallgatta a víz énekét.

7 felesége hallgatta a bába és 4 apja közötti beszélgetést. A hangok összekeveredtek az esőcseppek koppanásainak zajával. Megfordult, és 7-re szegezte tekintetét. 7 szeme, akár az agyag, fakó és fénytelen volt, de a fülei élénken figyeltek, mert időnként meg-rándultak egy kicsit.

- Félő, hogy szellemek költöztek a testébe – szólt a bába.
- Én is ettől tartok. – 4 éjszakai szóözöne aggodalmat keltett az apában.
- Menjetek, keressétek meg a jóst! – ajánlotta a bába.

2.

A sofőr ezen a reggelen nagyon fáradtan ébredt, egész teste verejtékben úszott. Éjjel a párnáján született álom rátelepedett a hangulatára. Ágyból hallgatta az anyja és 4 apja közötti beszélgetést. A mondatfoszlányok ide-oda repkedtek az esőben, ezért a hang, amely eljutott a sofőrhöz, dobpergésként visszhangzott a fülében. A jósról beszélgettek, arról, hogy ez a már közel kilencven éves ember miként élhetett mostanáig. A jós öt gyereke közül már négy meghalt. Szerintük a fiainak és a lányainak korai halála az oka, hogy ő még ma is él. E beszéd hallatán a sofőr szívére mintha agyag telepedett volna. Lelki szemei előtt megjelent a jós ötödik fiának – ennek a több mint ötven éves, egyedül élő, vékony, magas férfinak – az alakja, amint bambuszpálcháoz hasonló árnyékot húzva maga után, gondolataiba merülve járkál az utcán. A sofőr anyja belépett a házba, és a

hálószoba ajtajához érve a fiára pillantott. Az anya, aki bábaként kereste kenyerét, értett egy kevéskét az álomfejtéshez. A sofőr mégsem mondta el neki azonnal az álmot. Felkelt, megreggelizett, s csak ezután kezdett bele az álom részletezésébe.

Az anya nyugodtan üldögélt távol az ablaktól egy széken, testét árnyék fedte. Amikor a fiú felé közeledett, arcán megértő mosoly jelent meg.

– Mit akarsz elmondani? – szólt.

– Álmomban egy szürkekabátos nőt láttam – kezdte a sofőr az elbeszélést. – Egy szerpentínúton hajtottam a teherautóval, amikor megláttam azt a szürkekabátos nőt. Nem ugrott félre, én sem álltam meg, és átgázoltam a testén.

A baba érezte, hogy ez az álom rendkívül összetett. Így szólt a fiához:

– Ha álmodban kutyát láttál volna, akkor most meg tudnám mondani, hogy nagy anyagi veszteség ér, a tűz gazdagságot jelent, az álomban megjelenő koporsó pedig arra utal, hogy előléptetnek.

Ez az álom azonban nehéz helyzetbe hozta a bábát, mert hiányoztak belőle az egyértelmű utalások. Abban bízott, hogy a fia ki tudja egészíteni valamivel az elmondottakat. A sofőr azonban erősködött, hogy semmit nem tud hozzátenni ahhoz, amit már korábban is elmondott. A baba így kénytelen volt őszintén bevallani, hogy képtelen megfejteni az álmot. Azt azonban érezte, hogy ez az álom baljós előjel. Így szólt a fiához:

– Menj, kérdezd meg a jóst!

3.

A sofőr anyját követve hagyta el a házat. Az esőben két fekete esernyő nyílt ki. A vékony, aszott anya haladt elől, s ez a látvány szálnalmat ébresztett a fiúban. A kapuban 4 jelent meg. Már tudott arról, hogy éjjel álmában mindenfélét összehord, azt is el tudta képzelni, hogy mit gondolnak róla az udvarban lakók, ezért arcán fekete nadrágjához hasonlatos ború jelent meg, s ettől még feltűnőbb lett élénkpiros hátizsákja. A sofőr most különösen szépnek látta. Ekkor 3 unokájának a pillantása keresztezte a sofőr tekintetét. A sofőr tudta, hogy nem szándékos, mégis képtelen volt elviselni e vizslató tekintetet. Eszébe jutott a fiú és a nagymama közötti titokzatos kapcsolat. A sofőr tekintete 4 arcáról hirtelen másfelé siklott. Az ablakon keresztül homályosan meglátta 7 feleségét – fekete sziluett az ágy szélén. A sofőr elhagyta az udvart. Hallotta, amint 4 a háta mögött lépked, s könnyed, dallamos léptei mellett anyja lépései különösen lomhának tűntek.

A vak ember a nyirkos utcára telepedett le, és a megállás nélkül csepergő eső őt is, az utat is átmedvesítette. Húsz évvel ezelőtt hagyták ott, félúton, s most, húsz évvel később, itt üldögel. A vak ember a közeli középiskola miatt ül itt, az iskolás lányok cseverészését hallgatja, ami, mint egy forrás, felfrissíti szívét. A vak ember a város déli részén az öregek otthonában lakik, egy bolonddal és egy alkoholistával egy szobában. Az alkoholista már többször elmesélte neki korábbi, dorbézoló életének minden apró epizódját, s azt is, hogy egy nő bőrének érintése leginkább ahhoz hasonlít, mint amikor lisztet tapintunk. Egy idő után a vak ember ide telepedett az út szélére. Kezdetben még nem volt itt minden nap, de azóta, hogy meghallotta 4 hangját, naponta eljön. Már nagyon ré-

gen történt, hogy amikor néhány diáklány elhaladt mellette, először hallotta meg 4-et. 4 hétköznapian mondott egy rövid mondatot, hangja mégis, mint a szellő, belibbent szívébe. Minden szó, mely elhagyta száját, oly édes volt, akár a gyümölcs, s amikor elérte a vak embert, mintha néhány csepp hullana alá. 4 kivételes hangja kitörölhetetlen nyomot hagyott benne. Ettől kezdve nap mint nap itt üldögélt, s megremegett, valahányszor meghalotta 4 hangját. Mostanában azonban már rég nem hallotta az ismerős hangot. Amikor a sofőr és a baba haladt el mellette, hallotta a tócsában lépkedő kalucsnik cupogását, és ebből pontosan tudta, merrefele távolodnak. Amikor azonban 4 közvetlenül előtte lépkedett el, nem tudta, hogy ő az, akinek hangszálai az éjjel-nappal áhított hangot birtokolják.

A sofőr először járt a jósnál. Összecsuksa az esernyőt, s mint az anyja, a falnak támasztotta. Hosszú folyosón át a jós kis szobájához mentek. A sofőr először öt vad kakasra lett figyelmes, majd észrevette a szürkekabátos nőt. A nő felállt, megfordult, majd elindult feléje. A sofőr összeresztette. A szürkekabátos nő gyorsan haladt el mellette. Mintha az álomból lépett volna elő. A sofőrt nagyon meglepte, hogy az anyja mindebből semmit sem észlelt. Hallotta, amint az anyja előadja a jósnak az álmat. A jós nem válaszolt azonnal, megkérdezte a bábát, hogy milyen csillagzat alatt született a sofőr, majd némi sustorgás után így szólt:

– A fiad fél lábbal a sírban van, s csak a másikkal van még itt a földön.

A sofőr hallotta, amint az anyja megkérdezi:

– Miként lehet teljesen visszahozni az életbe?

– Nincs rá mód – válaszolt a jós –, de azt meg lehet akadályozni, hogy a másik lábával is átlépje a halál küszöbét.

A jós így folytatta: – Ha útközben egy nővel találkozik, aki szürke kabátot visel, azonnal meg kell állnia a teherautóval!

A sofőr látta, hogy az anyja jobb kezével a zsebében kutat, egy jüant vesz elő, a jós felé nyújtja és a tenyerébe helyezi. A jós keze fehér csontra hasonlított, amiről a bőrt és az izmokat lenyesték.

4.

A sofőr álmvilágában élő szürkekabátos nő két nappal a jósnál tett látogatás után ismét felbukkant.

Alkonyatkor a sofőr kék színű kocsiján egy szerpentinúton hajtott. A nyitott ablakon keresztül a völgyben elterülő kisvárost szemlélte. A városka olyan volt, akár egy halom törött cserép.

Ekkor tűnt fel a szürkekabátos nő, lefelé haladt az országot mentén. A szél összekuszálta öltözékét.

Borús volt az idő, a sofőr nem láthatta a kabát színét. Bár már nagyon messziről észrevette a nőt, kabátja zöldes színűnek tűnt, így nem tulajdonított különösebb jelentőséget neki. Amikor az autó a nő mellett haladt el, akkor eszmélt csak fel, de mire lefékezett, már elhaladt a nő mellett.

A sofőr leugrott a vezetőfülkéből, a nő váratlanul a kocsis jobb oldalán termett. Semmi szokatlant nem érzett, amikor felismerte a nőt, akivel két napja a jósnál összefutott. A szél összeborzolta a haját, de nem fújta el arcának borús színezetét. A sofőr elindult feléje, s a férfi úgy érezte, mintha a jós kis szobájában lenne.

Hogy feltartóztassa, mindkét kezét kitárta, és így szólt hozzá: – Ezért a szürke kabátért húsz jüant adok!

A nő nagyon furcsának találta az ajánlatot, hosszú ideig rémülten bámult a sofőrré. Amikor a sofőr átnyújtotta neki a húsz jüant, mégiscsak levette a kevesebb, mint öt jüant érő szürke kabátját. Egy fekete kötött pulóver villant elő.

A sofőr kezébe vette a ruhadarabot, s nagyon hidegnek érezte, mintha az imént fej-tették volna le egy halott testről. Beigazolódott a rossz előérzete. A kabátot a kocsis jobb első kereke elé fektette, beszállt, beindította a motort, majd egy pillantást vetett az út szélén álló asszonyra, aki zavarodottan bámulta. A kocsis kereke átment a ruhán. Pillanatok alatt maga mögött hagyta a nőt, de egy darabig még látta a visszapillantó tükörben. Nagyon kövérnek tűnt, majd egyre kisebb lett, végül teljesen eltűnt. Végig azzal az úton, míg a városba nem ért, a sofőr képtelen volt kiverni fejéből a nőt, abban a szürke kabátban, aki mintha az út felett lebegne. Idővel egy kicsit megnyugodott, mert a szürke kabát a végzete beteljesedésétől mentette meg.

Második fejezet

1.

Azon a borús hajnalon 6, mint mindig, korán kelt, hogy horgászni menjen. Már első lánya születése óta nap mint nap lejárt a folyóhoz. Miután megszülte hetedik lányukat, felesége lelke visszazállt a Nyugati Paradicsomba. 6 nem tudja feledni a haldokló arckifejezését, amely nyilvánvaló féltékenységet tükrözött. Évekkel később a hét lány már nem terhet, hanem gazdagságot jelentett 6 számára. Ha visszagondol feleségének halála előtti arckifejezésére, mintha megértene valamit. Hat lányát adta már el szerte az országban, egyenként háromezer jüanért. A hat lány közül csak a harmadiktól érkezett egyszer régen egy levél, amelyben nyomorúságos sorsáról írt, és a múltból nosztalgizált. Ez állt a végén:

Már nem sokáig élek.

6-nak nehezére esett végigolvasni a levelet. Hanyagul az asztalra dobta. A levél később elkallódott. 6 nem kereste, mert miután elolvasta, teljesen megfeledezett róla. De 6 hetedik lánya megőrizte azt a levelet.

Amikor 6 felkelt, a lánya is felriadt. Ezt az alig tizenhat éves lányt mostanában rémálomok gyötörték. Egy bőrdzsekis férfi időről időre megjelent álmában, és viczorogva közeledett felé. Amikor megragadta a karját, érezte, hogy nincs ereje ellenállni. Ezt a bőrdzsekis férfit hatszor látta életében, és valahányszor elhagyta a házat, egy-egy nővére örökre eltűnt. Mostanában, amikor megjelent álmában, mindig valamiféle baljós előérzet kerí-

tette hatalmába. Harmadik nővére leveléből tisztán látta a jövőt, ami napról napra közeledett. Többször maga elé képzelte azt a jelenetet, amint a bőrdzsekis férfi elhurcolja a nagy ismeretlenbe.

Hallotta, amint apja az ágyból kikászálódik, felrúg egy hokedlit, majd gumicsizmás lép-teivel elhagyja a hálószobát. Tudta, az ajtó felé megy, mert a horgászbót az ajtó mellett tartotta. Apja krárogva lépett ki a házból. A krárogás hangja felhőszakadásként tört fel. Bár a hang egyre távolodott, még jó idő múltán is visszhangzott 6 lányának fülében.

Amikor 6 kilépett a házból, az ég még koromfekete volt. Az út mellett csak néhány lámpa pislákol. A szemerkélő eső cseppei villódtak a lámpa világoskék fényében, mint ha seregyi szentjánosbogár rajzana szertesét. Amikor megérkezett a folyóhoz, a víz a sötétben meg-megcsillanva folydogált. A csepergő eső miatt úgy érezte, hogy mindent befedett a füst. A közeli utcából ideszűrődő pislákoló fényben vette észre, hogy a par-ton már ül két horgászó férfi. Nagyon közel ültek egymáshoz, mintha összenőttek volna. Furcsának találta, hogy vannak, akik nála is korábban érkeznek. Majd, mint mindig, letelepedett ugyanarra a nagy kőre. Hirtelen összerázkódott, mintha a két férfi felől je-ges szél kerekedett volna. Bedobta a horgot a vízbe, félrefordította az arcát és végigmér-te a két férfit. Arra lett figyelmes, hogy mindkettejük ugyanabban a pillanatban egy-egy halat húz ki a vízből, és hogy ez a jelenet többször egymás után megismétlődik. Ráadá-sul mindez teljesen hangtalanul történt – a hal se vergődik, a víz se csobban. Látta, amint megragadják a halat, s egyszerre tömök a szájukba. A halóvány fényben a pikkelyek meg-megcsillantak, s a fénypontocskák hihetetlen gyorsasággal tűntek el a férfiak szájában. Ez is teljesen hangtalanul történt. Így ment ez sokáig. Később kicsit kivilágosodott, s csak ekkor vette észre, hogy a két ember kezében lévő horgászboton nincs se horog, se úszó, se damil. Ekkor már tisztán kivette azt is, hogy egyiküknek sincs lába, s hogy nem is ül-nek, hanem tulajdonképpen állnak a folyóparton. Nem lehetett látni az arcukat, de úgy tűnt, mintha az arcuk és a tarkójuk egyforma lenne. A távolból ekkor kakaskukorékolás hallatszott, mire a két ember egyszerre ugrott be a vízbe. A víztükröz szétrnyilt, de ez sen adott hangot. Ezután minden úgy történt, mint rendszeren szokott.

2.

Amint kivilágosodott, a szürkekabátos nő azonnal a jóshoz sietett, mert lánya még öt évvel a házassága után sem esett teherbe. Azt gyanította, hogy lánya és veje születési csillagzata összeférhetetlen. Ez a gondolat már régóta ott motoszkált a fejében, de csak most jutott arra az elhatározásra, hogy elmegy a jóshoz, és tanácsot kér tőle. Így amint megpirkadt, elindult. A sikátor végében találkozott össze 6-tal, aki a folyópartról hazafe-lé ballagott. A szeme mintha vérben úszott volna. Amikor 6 elhaladt mellette, a ruhája egy kicsit meglibbent. Önkéntelenül visszafordult, 6 hátának látványa nehéz gondolato-kat ébresztett benne. Ez az érzés még erősebb lett, amint továbbhaladt. A borús időben légzése a korlátan doboló monoton eső tempójára lassult. Nem sokkal később meglát-ta maga előtt a vak embert, aki az utcán üldögélt, a jós házának közvetlen közelében. Ekkor a vak ember irányából egy csapat csivitelő iskolás lány közeledett. Hangjuk az esős

időben különösen frissítően hatott. A szürkekabátos nő kifürkészhetetlen feszültséget vélt felfedezni a vak ember arcán. Emlékezetében kutatva úgy érezte, mintha a vak ember már nagyon régóta itt ülne, de nem tudott rájönni, mióta. Csak az rémlett haloványan, hogy már nagyon-nagyon hosszú idő óta.

Belépett a jós házába, s egy magas, vékony férfi jött vele szembe. Nem kellett félrehúzódnia, mert az ember könnyedén kifért mellette a szűk kapun. Egyből felismerte, hogy ez az ötven körüli férfi nem más, mint a jós legkisebb fia. Ismét hátranézett. A férfi magas, vékony alakja árnyékként ment az utcán.

Csak ezután lépett be a jós kis szobájába. A közel kilencven éves jós mintha már várta volna, a jós sápadt arcán megjelenő mosolyból következtetett erre. Az öt kakas hirtelen éktelen lármába kezdett, éles hangon rikácsoltak. A kakasok és az iménti találkozás a jós fiával eszébe juttatták a jósról keringő mendemondákat.

A szürkekabátos nő elmondta a jósnak jöveteleének okát. Hallotta, amint saját hangja tompán visszhangzik a kis szobában.

A jós, miután a szürkekabátos nő megmondta neki lányának és vejének születési csillagzatát, egyértelműen állította, hogy ők ketten az égalattiban egy párnak számítanak, és semmiféle összeférhetetlenség nem áll fönn közöttük.

De már öt éve annak, hogy nem született gyermekük, figyelmeztette a jóst az asszony.

A jós azt mondta, hogy ezen ő sem tud segíteni, de azért ellátta a nőt tanácsaival. Elküldte a városfalon kívüli templomba, hogy imádkozzon a gyermeket hozó Guanyinhoz, aki majd megjelenik az asszony álmában, s végre megtudhatja a gyermektelenség okát.

A szürkekabátos nő felállt. A sofőr és az anyja éppen ekkor érkeztek. A nő nem figyelt rájuk, ezért azt sem vehette észre, hogy a sofőr figyelmesen végigméri.

A jós utasításait követve a nő nem haza, hanem egyenesen a város szélén, a hegygerincre épült Guanyin templomba ment. Imádkozott a hatalmas, aranyos fényben csillogó, gyermeket hozó Guanyinhoz, füstölőt is gyújtott, s csak ezután tért haza. Egész nap zaklatott volt, és csak akkor tért nyugovóra, amikor már teljesen besötétedett. Másnap hajnalban, miután felébredt, valóban fel tudta idézni az álmát, ami ugyan nagyon zavaros volt, de mintha abban a templomban történt volna. Az álmában Guanyin hamuszürke volt, egyáltalán nem csillogott az aranytól, s ez nagyon elkedvetlenítette. Guanyin mosolyra húzódo szája nem mozdult, mégis tisztán lehetett hallani, amint egy zengő hang száll felé: az utca emberét kérdezd, hogy születik-e gyermek vagy sem! Az álom felidézése után nyomban kipattant az ágyból, s fészülködés nélkül az utcára sietett.

Még nem pirkadt, s keleten csak egyetlen hegycsúcsra lopózott fel egy szájhoz hasonló piros folt. Az utcán távoli léptek zaja hallatszott, de még senkit sem lehetett látni. Jó idő elteltével három csingafát cipelő ember bukkant elő a homályból, s az asszony elindult feléjük. Mivel terhük nagyon nehéz volt, bár még messze jártak, már hallani lehetett csingafaik recsegését-ropogását. Az asszony még nem ért melléjük, de távolról már látta, hogy az első ember kosarában alma, a másodikéban banán, a harmadikéban narancs van. Arra gondolt, hogy csak a narancs lehet magos vagy magtalan, ezért a harmadik férfihoz ment oda. Erős, harminc év körüli ember volt, széles arca verejtékezett.

A következő párbeszéd zajlott le közöttük.

A szürkekabátos nő ezt kérdezte: – Eladó?

A férfi válaszolt: – Igen.

– Ugye van benne mag? – kérdezte erre a nő.

– Nincsen – mondta a férfi.

A válasz megrémítette a szürkekabátos nőt. Így beszélt később magában: Az ég úgy látszik nem ad gyermeket a lányomnak. A szürkekabátos nő végre megértette, hogy öt évvel a házasság után miért nem esett teherbe a lánya.

3.

A szürkekabátos nő azután, hogy a mag nélküli narancs nyomán megvilágosodott, két teljes napon és egy éjszakán át kesergett. A második éjszaka beállta előtt kicsit összeszedte magát, s újból elment a városfalon kívüli templomhoz. Amikor hazafelé igyekezett és lefele haladt a szerpentinúton, összetalálkozott a sofőrrel. Teljesen összezavarodott a sofőr furcsa kívánságától, de mégis levetette a kabátját, s odaadta neki. Amikor átvette a hús jüant, olyan érzés fogta el, mintha a pénz hamis lenne, de miután jól megnézte, nem maradt semmi kétsége. Ezután végignézte, amint a sofőr lehajol és a kabátot a kocsi kereke elé fekteti, majd beszáll az autóba és beindítja a motort. Az asszonyra pillantott, mintha át akarná döfni a tekintetével. A motor szomorkásan felbúgott, majd a kocsi elindult. A kipufogó nem füstölt, az autó patyolat tisztán haladt el. Csak ezt követően vetett egy pillantást a földre, le a kabátjára. Ott feküdt kiterítve, s látszott rajta a keréknyom. Nagyon szánalmas látványt nyújtott, mintha meghalt volna. Néhány lépést tett felé, majd felemelte. Úgy nyúlt a kabát után, mintha mi sem történt volna, mintha csak ágyából kibújva az ágy melletti székre vetett kabátot emelné fel. Belebújt és továbbindult. Az autó már lehajtott a szerpentinútról, a város felé haladt. A szürkekabátos ruhás nő a hegyről nézte, s eszébe juttatta azt a barna bogarat, amely tegnap mászkált a lábán.

Nem sokkal később ő is visszaért a kisvárosba. Csak néhányan lézengtek az utcán, s őt közöny kerítette a hatalmába. Amikor befordult az első utcába, az alacsony házak kéményeiből felszálló füstre lett figyelmes. Úgy érezte, hogy a teste is lebeg, akárcsak a füst. Bár tegnap már elállt az eső, a borús időből arra következtetett, hogy ismét esni fog.

Mielőtt hazaért volna, még 6 lányával találkozott. Éppen befordult a háza felé vezető síkatorba, amikor 6 ablaka előtt elhaladva megpillantotta őt. Reszketve állt az ablak előtt, tekintete a szemközti falra szegeződött, amelyen egy hasadékból kinövő gaz ide-oda himbálózott. A szürkekabátos nő önkéntelenül összerezzent, amikor az üvegen keresztül megpillantotta a lányt, mert, noha semmi látható jele nem volt, úgy érezte, hogy a lány arcára pecsétet lehelt a halál. Megrémült a gondolattól, mert azonnal megértette, hogy ez valójában átok. Az átok nagyon veszélyes, különösen akkor, ha valaki az imént Guanyin segítségét kérte, hiszen így minden korábbi igyekezete kárba veszhet. Ekkor már befordult a háza udvarára, s hallotta, amint lánya a szobában cukornádat rágcsál. Érdes és édes volt ez a hang.

4.

A hajnalban történő furcsa események még két napig megismétlődtek. 6 nem tulajdonított ezeknek különösebb jelentőséget, s mint mindig, a szokásos helyén üldögélt, a két láb nélküli ember közvetlen közelében. Többször megpróbált beszédbe elegyedni velük, de folyamatos hallgatásuk elbizonytalanította. Minden ugyanúgy történt, mint a legelső alkalommal. 6 ezután már egyetlen egy halat sem fogott. Ezen a hajnalon megpróbált odamenni hozzájuk, de amint feléjük közeledett, azok hirtelen a vízbe ugrottak. Csodálkozva nézett körül, és észrevette, hogy most egy másik helyen ülnek, megint csak közvetlen közelében. Visszaült a szokásos helyére. Nagy fáradtság vett erőt rajta, a szemei előtt csillogó folyó lassan folydogált. Teste hirtelen megbillent, majd mintha eldőlt volna. Ezután már semmire sem emlékezett.

Ugyanezen a hajnalon történt, még virradat előtt, hogy 6 lánya az ágyban fekvé arra lett figyelmes, hogy valaki a nevéen szólítja. A hang lágy volt, olyan, mint az ajtó alatti résen befúvó szellő. Felkelt, magára öltötte a ruháit, kiment az ajtó elé, de ekkor a hang elhallgatott. Kinyitotta az ajtót, s észrevette, hogy apja az ajtó előtt fekszik. Más senkit nem látott. Érezte, hogy még lélegzik, s így tudta, hogy nem halt meg, csak elaludt. Bevonzolta a szobába, épp ágyba akarta fektetni, amikor apja hirtelen magához tért.

Az ébredés után 6 nagyon furcsának találta a helyzetet, hiszen tisztán emlékezett arra, hogy kiment a folyópartra, s sehogysem értette, hogy mit keres a szobában. A lányát is megkérdezte, aki megerősítette abban, hogy reggel a folyóhoz ment. Miután a lány elmesélte, hogy mi történt vele, nagyon különösnek tartotta az egészet, s amint kivilágosodott, elment a jóshoz.

Még be sem fejezte a mondandóját, a jós arckifejezése hirtelen elváltozott. Ezt 6 is azonnal észlelte. Miközben a jós sápadt arca kékes színűre vált, 6 hirtelen megérezett valamit.

A jós hallván hogy a két embernek nem volt lába, a homokkal teleszórt asztalra egy írásjegyet rajzolt, majd gyorsan letörölte.

Bár mindez néhány pillanat alatt történt, 6 tisztán kivette az írásjegyet. Önkéntelenül elsápadt.

A jós óva intette attól, hogy sötétben járjon ki a folyópartra.

6 félelemtől reszketve tért haza. Észrevette, hogy lánya az ablak előtt áll. Az arcát nem látta, csak egy karcsú sziluettet; még nem tudta, hogy ott járt a dzseki férfi. A dzseki férfi valószínűleg több ujjal dobolt az ajtón, 6 lánya erre a zavaros hangzásból következett. 6 lánya kinyitotta az ajtót, s a végzetét látta maga előtt. A férfi figyelmesen szemügyre vette, a lány úgy érezte, hogy pillantása a veséjéig hatol. Azt mondta neki, hogy 6 nincs otthon, és rávágta az ajtót a férfira. Az ajtó hatalmas robajjal becsapódott, de ez nem vetett véget a félelmének. Tudta, hogy a férfi nemsokára ismét felbukkan.

Jóval később, miután az apja a szobában lopva egy-két mondatot váltott a dzseki férfival, 6 lánya fülébe jutott a szürkekabátos nő halálhíre. Ekkorra a dzseki férfi már elment, és az apja is visszajött a szobába.

A szürkekabátos nő teljesen váratlanul halt meg. Előző nap szürkületkor ért haza, s nagyon fáradtnak érezte magát. Csak egy kis hallevest evett vacsorára, más semmit,

majd nagyon korán lefeküdt és elaludt. A gyerekei hallották, hogy egész este forgolódik az ágyában, de más szokatlan nem történt. Az asszony általában korán szokott felkelni, de ezen a délelőttön sokáig ágyban maradt. Nyolc órakor a lánya odament az ágyához, s látta, hogy a szája tátva van, s benne nagy üresség lakozik. Először nem foglalkozott vele, de amikor még fél óra múlva is ugyanúgy feküdt, észrevette, hogy nem lélegzik. Bizonyossá vált, hogy a szürkekabátos nő valóban meghalt. A gyerekek felemelték a székre dobott szürke kabátot, s csak akkor vették észre, hogy egy széles keréknyom van rajta. Azt találgatták, vajon elgázolták-e az anyjukat. Ha azonban ez történt, akkor feletébb rejtélyes, hogy mindezek után hogyan ért haza sértetlenül.

Harmadik fejezet

1.

A szürkekabátos nő hirtelen halála miatt fia a tervezettnél két hónappal korábban megtartotta az esküvőjét. Hogy a boldogság kioltsa a halál fájdalomát, fia követte „a tor és a megnyegző” szokását.

A szürkekabátos nő holttestét az ágyába helyezték. Már korábban kivittek minden élénk színű tárgyat. A lepedőt fehér vászonra cserélték, ezen feküdt a szürkekabátos nő fekete vatta kabátkában és nadrágban, s egy fehér lepellel volt letakarva. A halott lábához örökmécesst helyeztek. A dísz nélküli, mécsolajjal teli edényből égő kanóc lógott ki. Úgy tartják, hogy a túlvilágba vezető út sötét és hideg, ezért kell a halottnak vattával bélelt ruhákat viselnie, és ezért van szükség a méces pislákolására is. A lélektáblát is itt helyezték el, a szobában gyászszóló lógott. A halotti fényképet egy kisméretű negatívról nagyították: a halott arca, mint egy régi házfal, repedésekkel volt teli.

A szürkekabátos nő teste eképpen feküdt két napig, majd a fia hajnalban elvitte a krematóriumba. A csekély számú rokonság is ott találkozott. 3-at siratóasszonynak hívták. 3 sírásának éles hangja, mint a füst az egész kisvárost belengte.

A szürkekabátos nő hamvait reggel nyolc órakor rakták az urnába. Megkezdődött a temetési ceremónia. A temetési menet ezen a se nem esős, se nem napos délelőttön lassan kanyargott a szűk utcákban.

A vak ember ekkor már az utcán üldögélt. Napok óta nem hallotta 4 hangját, amely azonban aznap ismét arra szállt. Az iskola felől rengeteg hang hullámozott feléje, hol erőteljesebben, hol gyengébben. A vak ember tudta, hogy közöttük van 4 hangja is, de képtelen volt elválasztani a többitől. Nem sokkal később felnöttek hangja nyomta el a fiatalokét, s ezután hallotta meg a vak ember 4 hangját. Valószínűleg állt, s mintha egy leckét mondott volna fel. A hang, mint a szellő simogatta a vak embert, és vadfüvek illatát hozta felé. Nem hallhatta folyamatosan 4-et, mert a felnöttek beszélgetésének hangja időről időre megzavarta. Kis csend következett, aztán rövid ideig csak 4 hangját hallotta, mintha vízcseppek egyenként csepegnének a vak ember fülébe. Most, hogy egyedül 4 hangját hallotta, kiérezte belőle a gyászt, mintha egy hatalmas elhagyatott területen csak

4 magányos hangja szólna. Ismét hangok kavalkádja hangzott fel, elfedve 4 hangját. Mint-ha dühöngő szél fújta volna, olyan volt egy elhagyatott sír mellett üldögélő fiatal lány suttogása. 3 sírásának éles hangja tűnt fel, bár a halottas menet még két utcával arrébb vonult. A hang átfurakodott a házak között, mint egy kandúr nyers nyivákolása. Minél közelebről hallotta a hangot, annál több mindent hallott ki belőle. A jajveszékelésben benne volt egy gyerek velőtrázó sikolya, a szilánkjaira törő ablaküveg csörömpölése, a viharos szél tombolása és egy haldokló agonizálása.

A szürkekabátos nő hamvait körbehordozták a város főbb utcáin, s ismerősei úgy éreztették, hogy még egyszer utoljára áthalad a városon. Ezt követően a halottas menet visszatért a házba. Miután hazaérkeztek, a gyerekek és a rokonok levetették a gyászruhát, s új ruhába öltöztek. A temetésnek délelőtt lett vége, az esküvő este kezdődött.

2

A sofőr is hivatalos volt az esküvőre. Amikor belépett a házba, már egyáltalán nem érezte a délelőtti temetés leheletét. A menyasszony hosszú, piros színű ruhája elfedte a délelőtti eseményeket.

A sofőr le sem vette tekintetét a menyasszonyról. A gyenge világításban azt vette észre, hogy a szemközt ülő menyasszony egyik oldala ragyogóan élénk, míg a másik borongós. A menyasszony arcán a mosoly – mintha rúzzsal rajzolták volna – egyrészt bódulatba ejtette, de meg is rémitette. Kezdetől fogva csak a menyasszonyt figyelte, így egyáltalán nem érezte, mi zajlik körülötte. A hangok kavalkádjától egyszeriben úgy érezte, kiszorult az utcára, nagyon egyedül van, és senkit sem ismer. Tekintete időnként a menyasszonyról átsiklott a sokaságra, ezernyi, pillanatok alatt változó arckifejezés vette körül. Az az érzés fogta el, mintha az összegyűlte hangja valahonnan máshonnan jönne. Úgy érezte, az egész lakodalom alatt a fény és az árnyék keveredik egymással, és e kettőség lengi be a szobát. Az asztalon felborult egy borospohár, bordó színű folyadék csordogált belőle, ez is néhol világosnak, máshol sötétnek tűnt. 2, aki a sofőr mellett ült, felállt. Ebben a pillanatban a folyadék tükréből az árnyékos rész nagyobbik fele eltűnt, s a fényes rész megnagyobbodott, de a sofőr mellkasa előtti kis árnyék változatlanul ott maradt, és sötétben csillogott. 2 elindult, hogy törülőrongyot keressen, s talált is egy régi ruhadarabot. A sofőr látta, amint a ruha beborítja a bordó folyadékot, és mozgásba lendül. A ruhadarabot 2 egyik keze markolta, a kéz is félig fényes, félig árnyékos volt. A sofőr észrevette, hogy a ruhadarab szürke színű, s még halványan látható rajta a kocsikerék nyoma.

A sofőrnek ma nem volt fuvarja, mégis a szokott időben ébredt. Anyja éppen arcot mosott. A víz sima, gyűrődés nélküli papírlapra hasonlított, amit az anyja galacsinná készült összegyűrné. Ezután anyja lépteit hallotta, amint kezében a lavórral kifelé megy, majd kiönti a vizet az udvarban. A víz földre loccsant, s szétfolyt a szélrózsa minden irányába. Ez a sofőrnek az utakkal átszőtt tájat juttatta eszébe. 3, a szomszéd ekkor tűnt fel az udvarban. Szájában egy korty vízzel hosszú ideig gargalizált, majd a földre köpte. A sofőr hallotta amint anyja 3-tól megkérdezi, mit csinál.

– A torkomat öblögetem – válaszolta 3.

– Kinek a családja gyászol? – kérdezte az anya.

3 szája ekkor már ismét tele volt vízzel, a sofőr úgy hallotta, mintha egy kerék forgása lenne a válasz. Nem hallott minden szót tisztán, de azt tudta, hogy meghalt valaki, s hogy 3-at hívták siratóasszonynak. Ez alkalommal 3 hosszabb ideig öblögette a száját, mint az imént, majd amikor meghallotta a sofőr anyjának elismerő sóhajtását, így szólt: – Már én sem vagyok a régi!

A sofőr sokáig ágyban maradt, későn kelt fel. Amikor kiment az udvarba, 7-et látta meg, egy bambuszszéken üldögélt. 7 sötét pillantást vetett felé, s zihálása miatt a sofőr úgy érezte, kevés az oxigén. 7 ötéves gyereke a földön guggolt, a sárban játszadozott. A tarkóján fénylő haj nagyon ritkásnak hatott. Ekkor valaki meghívót hozott a sofőrnek. Kinyitotta, elolvasta, s csak ekkor tudta meg, hogy egy évekkor korábban megismert lány házasodik. A meghívó rengeteg zavaros emléket ébresztett benne.

3.

A hangulat a sofőr és 2 összetűzésével hágott a tetőfokára. A szakács ekkor már jó ideje elhagyta a konyhát, ő is jóllakott. Néhány részeg férfi a lépcső felé tántorgott, de már mielőtt leértek volna, elaludtak a lépcsőn. 2 hangosan elkurjantotta magát, azt akarta, hogy a fiatal menyasszony mossa meg az arcukat. Erre mindenki odagyűlt össze. A sofőr nem sejtette, hogy mi következik, mert gondolatai a szürke kabát körül forogtak, melynek képe hol előbukkant, hol pedig eltűnt. Amikor a menyasszony a kezében egy lavór vízzel belépett, a szürke kabát képe egy pillanat alatt eltűnt. Csak ekkor ébredt tudatára, hogy mi következik, s érezte, hogy ez őt is érinti, mert ekkor már csak ő és 2 ültek ott. Amikor a menyasszony lerakta a lavórt az asztalra, bájosan feljebbhúzódtott két piros ruhaujj, és két finom kis kézfej bukkant elő, amelyek megcsillantak a lámpafényben. Tíz vékony, kecses ujj fogta meg a kendőt. A sofőr szemei előtt nem a kendő lebegett, hanem az ujjak, amelyek szédítő táncot lejtettek. Csodálatosan csepegett a víz, a vízcseppek is a tánc részét képezték.

– Először neki mosd meg az arcát! – hallotta a sofőr 2 hangját. Az felemelte tekintetét, s látta, hogy 2 rászégezi a mutatóujját. Ujja élesnek tűnt a lámpafényben.

A menyasszony kendője a magasba emelkedett, eltakarta 2 ujját. Még nem ért hozzá az arcához, de a sofőr már érezni vélte, hogy a lány keze gyengéden megérinti a tarkóját. Amint az öt ujj hozzáért, elbűvölő érzés kerítette hatalmába. A kendő elfedte az arcát, s könnyed mozgásba kezdett. A sofőr azonban nem a kendő gyengéd mozgására figyelt, hanem arra, hogy arcán táncot járnak az ujjak, s ettől teljesen elkábult. Mindez csak egy pillanatig tartott, majd ismét feltűnt 2. Észrevette, amint az mosolyogva bámulja. A sofőr húsz jüant húzott elő, és a menyasszonynak adta. A lány elvette a pénzt, s a zsebébe csúsztatta. A sofőr nem érintette a menyasszony ujjait.

Figyelte, amint a menyasszony 2-nek megmossa az arcát. Érezte, hogy a mozdulatai ekkor is ugyanolyan gyengédek. Mikor befejezte, látta, hogy 2 negyven jüant vesz elő, s a menyasszony tenyerébe csúsztatja. Így szólt: – Mosd meg neki még egyszer!

Ekkor világosodott meg a sofőr előtt, hogy mi következik ezután. Nézte a menyasszonyt, amint kezébe veszi a kendőt, de a korábbi csodálatos jelenet nem ismétlődött

meg. Amikor a kendő az arcát simogatta, már nem érezte a korábbi felemelő érzést. Be-fejeződött az arcmosás, s a sofőr negyven jüant húzott elő. Tudta, most már üres a zsebe, s ezért remélte, hogy 2 nem fogja újból erőltetni az arcmosást. Már tényleg nem volt semmi a zsebében.

Ez alkalommal 2 nyolcvan jüant adott, de még ezzel sem fejezte be. Azt akarta, hogy a lány mossa meg ismét a sofőr arcát. Csak ekkor figyelt fel a sofőr arra, hogy körülötte emberek tolonganak, és mindenki 2-nek drukkol. A menyasszony kendője ismét végigsimította az arcát, ő pedig csendben levette csuklójáról az órát. Amikor az arcmosás befejeződött, az óráját nyújtotta a menyasszonynak. Hallotta, hogy a tömeg felmorajlik, de 2 nem nevetett. Így szólt hozzá: – Az órát beszámítom száz jüannak! Ő pedig kétszáz jüant rakott le az asztalra. A menyasszony megmosta az arcát, majd 2 felemelte a kétszáz jüant az asztalról, s a menyasszony hosszú ruhájának a zsebébe csúsztatta, és rápaskolt a lány fenekére. Ezt mondta: – Mosd meg még egyszer!

Ahogy a menyasszony kendője az arcához ért, elviselhetetlen fájdalmat érzett. Mintha érdes kefével dörzsölnék az arcát. A tarkóját megtámasztó ujjak akár a rozsdás szögek. Amint az ujjak és a kendő eltávolodtak az arcától, a sofőrbe belehasított a fájdalom. Megértette, hogy roppant kellemetlen helyzetbe került. Hallotta a körülötte álló emberek állati üvöltését. Mintha háború készülődne kitörni. Látta a vele szemben ülő 2 arcán az elégedettséget, 2 arcának egyik fele fényes, másik fele árnyékos volt. Egy köteg pénzt húzott elő, majd így szólt a sofőrhöz: – Négyszáz jüanért megveszem az alsógatyádat!

A sofőr hallotta, amint a tömeg éktelen ordításba kezd. Jó ideig ült ebben a hangzavarban, majd felállt, és a konyha felé vette lépteit. Kiért a konyhába, gondosan bezárta maga mögött az ajtót, így a lárma mérséklődött egy kicsit, s ez nagyon jól esett neki. A konyhában még pislákkolt a tűz, a szürkés hamuban vöröslő parázs izzott. Az egymásba rakott fazekak nagyon fáradtnak tűntek, a tányérok kiemelkedtek a mosogatóvízből. Egy zöldségvágó bárdot vett észre, kezébe vette, az élet próbálgatta. Nagyon éles volt. Az ablak elé állt, kintről halovány fény szűrődött be. Tekintete a sötét utcára tévedt, épp egy ember haladt el. Majd a szemben lévő földszintes házat bámulta, az ablakban meglátott egy fiatal lányt. A lány fekete ruhát viselt, és mosogatott. Néha megremegett a teste, s mintha a szája is mozgott volna. Azt gondolta, énekel. Noha nem hallotta a hangját, biztos volt benne, hogy nagyon szépen énekel.

4.

A sofőr bement a konyhába, s 2 is csatlakozott a mulatsághoz. Az éktelen nevetés még sokáig folytatódott, majd idővel elcsitult. 2 úgy érezte, ki kell mennie a konyhába, hogy megnézzze, mit csinál a sofőr. Felállt, és a konyha felé indult. Érezte, az emberek tekintetükkel követik a lépéseit. Tudta, őket is érdekli, mit csinálhat a sofőr. Az ajtóhoz ért, s észrevette, hogy az ajtó alatti résen sötét színű nedv szivárog. Leguggolt, hogy közelebb-ről is megnézzze. A folyadék sötétvörös volt, de mintha még nem tudná pontosan, hogy mi az, egyik ujját belemártotta, majd a szeméhez emelte. Ekkor már nem volt semmi kétsége. Felállt, nem tudta, mitévő legyen. Megfordult, el akart menni innen, de észre-

vette, hogy mindenki kérdően néz rá. Tétovázott. Nem tehetett mást, mint hogy ismét megforduljon, és idegesen belökte a konyhaajtót; keze remegett, akár a szélben ringatózó faág. Csak résnyire nyílt ki az ajtó, azon keresztül nem látta a sofőrt, így gyorsan becsukta. Megint megfordult, az emberek felé akart nevetni, de arca megdermedt, nem mozdult. Hallotta, amint valaki megkérdezi: – Mit csinál odabenn? Nem tudta, mit válaszoljon. Majd valaki így szólt: – Most veszi le a gatyáját? Fásultan bólintott. Állati nevetés hangja tört fel. A székéhez ért, megállt egy kicsit, majd a lépcső felé indult. Hallotta, amint valaki kérdez tőle valamit, de hogy mit, nem értette tisztán. A lépcsőhöz ért, részegek aludtak rajta, hangosan horkoltak. Óvatosan kikerülte őket, majd egyesével véve a lépcsőfokokat elindult lefelé. Kiért az utcára.

Az utcán egy teremtett lélek sem járt. A lámpák szürkés fénye meg-meg csillant a földön. Hideg fuvallat járta át testét. Ekkor meghallotta, hogy a háta mögött lépked valaki. Könnyed léptek voltak, mintha apró kis kavicsok egyesével koppannának egy mély kút fenekén. Tudta, hogy a sofőr követi. Nem mert hátranézni, a világosság felé sietett. Úgy érezte, valahányszor egy lámpa fénye alá ér, a léptek zaja hirtelen abbamarad, de a kivilágítatlan részeken ismét hallani vélte a lépteket. Valahányszor egy lámpához ért, megállt egy kicsit, a lámpa fénye melegséggel töltötte el. Majd sietve átrohant a sötét részen, hogy ismét világosban legyen. Amikor futni kezdett, mögötte a lépések is felgyorsultak. Úgy érezte, hogy a kettejük közötti távolság állandó, se nem nő, se nem csökken.

Meglátta a házát. Olyan volt, mint egy hatalmas árnyék, a tető félelmetes sötétségben lebegett. Közelebb ment, már tisztán látta az ajtót és az ablakokat. A léptek hangja hirtelen elült. Megkönnyebbülten felsóhajtott, de ebben a pillanatban szeme előtt egy csilllogó folyó tűnt fel, s beborította a házához vezető utat. Tudta, hogy a sofőr valahol a csillámló vízben van. Elgyengültek a lábai, lerogyott a földre. Hallotta a saját hangját, amint ezt mondja:

– Kegyelmezz nekem! Hangja remegett a levegőben. Sokáig térdelt még, de a víz csak nem tűnt el. Erre ismét megszólalt: – Kegyelmezz nekem! Majd hangosan felsírt. Így szólt: – Nem akartalak megölni! A csilllogó vízfelület még mindig ott vibrált. 2 többször meghajolt a víz irányába, homlokát a földhöz érintett, majd így szólt a sofőrhöz: – Ha valami-re szükséged lenne a túlvilágon, jelenj meg az álmomban, és kérj bármit, megteszem! Még egyszer a földhöz érintette homlokát, majd felegyenesedett és meglátta a házához vezető utat.

Negyedik fejezet

1.

A sofőr halála után egy héttel, egy csendes holdfényes éjszakán a bába széles, mahagóni ágyában aludt, amikor megjelent a fia. A fiú gondterhelt tekintettel az ágya elé állt. Látta, hogy fia nyakának jobb felén hosszú seb tátong. A vér a seben belül lüktetett, de nem buggyant ki. A fiú elmondta, hogy házasodni szeretne. A bába megkérdezte, hogy

kiszemelt-e már valakit. A fiú megrázta fejét, s mondta, hogy még nem. A bába megkérdezte, hogy szeretné-e, ha ő választaná ki a megfelelőt. A sofőr bólintott, és azt válaszolta, épp erre gondolt.

Ekkor a bába úgy hallotta, hogy kopogtatnak, s felébredt. Hallotta, amint valaki a nevet kiáltja. A holdfény beszűrődött az ablakon, s a halvány fényben egy lebegő árnyékot vett észre. A hangot nagyon furcsán távolinak érezte, de tisztán kivehető volt, hogy valaki állt az ajtó előtt. Kibújt az ágyból, magára kapott valamit, s az ajtóhoz ment, hogy kinyissa. Egy ismeretlen ember állt ott, vonásai elmosódottak voltak, nem tudta tisztán kivenni a szemét, az orrát, a száját. Megkérdezte: – Mi járatban?

A férfi így válaszolt: – A nyugati városrészben lakom. A szomszédasszony hamarosan szülni fog, jöjjön gyorsan!

– Nincs férfi a családban? – kérdezte a bába. Furcsának találta, hogy a szomszéd jön érte, amikor egy asszony szül.

– Nincs férje – mondta az ember.

A bába agyán ismét átfutott a gondolat, hogy az előtte álló ember hangja nagyon távoli, de nem foglalkozott vele, s azt válaszolta, hogy azonnal megy. Még visszament a szobába, magához vett egy ollót, majd követte a férfit.

Útközben a bábának feltűnt, hogy milyen légiesek ennek az embernek a léptei. Önkéntelenül is pillantást vetett a lábára, de semmit sem látott. Úgy tűnt, a férfinak nincsen lába, és a teste mintha a levegőben haladna. Biztosan a szemem káprázik, gondolta.

Nem sokkal később alacsony házak tűntek elő, közöttük ciprusok magasodtak. A bába, amikor közelebb ért, nem tudni hogyan, megbotlott. Nem érezte, hogy talpra állt volna, csak ment egyenesen tovább. A férfit követte, s miután egy jó ideje már a házak és a ciprusok között bolyongtak, megérkeztek egy földszintes házhoz, melynek ajtaja nyitva állt. Látta, hogy benn egy szeszínű ágyon egy nő fekszik. Belépett, s csak ekkor vette észre, hogy a nő teljesen meztelen. Bőre a pikkelyeitől megtisztított haléhoz hasonlított. Megdöbbenő volt a hasonlóság közte és a mellette álló férfi között. Neki is elmosódottak voltak a vonásai, és nem lehetett tisztán kivenni a lábait. De amikor a bába feléje nyújtotta a kezét, mintha megérintette volna a lábát. Munkához látott. Élete legnehezebb szülésénél segédkezett, de a nő egyetlen hangot sem adott sőt nagyon nyugodtan feküdt. Valahányszor a bába megérintette, mintha nem is bőrhöz ért volna. A bába érezte, hogy jeges verejtékben úszik. Hosszas vajúdás után született meg a gyerek. Nagyon furcsa volt, hogy a bába az egész szülés alatt egy csepp vért sem látott. Az újszülött sem sírt fel, anyjához hasonlóan teljesen nyugodt volt. A baba bőre, akár az anyjáié, mint a pikkelyezés utáni hal. Amikor a bába kezébe vette a csecsemőt, úgy érezte, mintha vízbe markolt volna. Elvágta a köldökzsinórt az ollóval, de mintha semmit sem vágott volna el, azt viszont látta, hogy a köldökzsinór kettéválik. A férfi behozott egy tál tésztalevest, a felszínén két tojás lebegett. A bába nagyon megéhezett, gyorsan megette a tésztát, különösen ízletesnek találta. A férfi kikísérte, majd magára hagyta mondván, vigyáznia kell az asszonyra. A bába ugyanazon az úton, amerről jött elindult hazafelé. Az út sokkal hosszabbnak tűnt, mint idefele. Jobbra-balra fordult, majd összetalálkozott a jós fiával.

Magas, szikár alakja, mint egy fa, úgy állt két ház között. Mintha kémlelne valamit. A bába odament hozzá, s megkérdezte, mit keres itt ilyen későn. Azt válaszolta, csak az imént érkezett. Az ő hangja is nagyon távolinak tűnt. A bába kérdésére, hogy mit keres, azt válaszolta, hogy a saját házat. Majd, mint aki hirtelen feleszmél, elindult jobbra. A bába is folytatta az útját, és ott, ahol idefele, most is megbotlott, de ekkor sem érezte, amint talpra állt, csak ment egyenesen tovább.

2.

Miután a bába hazaért, irdatlan fáradtságot érzett. Azonnal lefeküdt az ágyba, s pillanatok alatt megszűnt körülötte a világ, mintha meghalt volna. Amikor felébredt, már dél felé járt az idő. Beszéd hangja szűrődött be az udvarból, felkelt, megpróbált eljutni az ajtóig, de olyan erőtlennek érezte a lábait, mintha gyapotból lennének.

7 egy bambuszszéken háza ajtaja előtt ült, felesége mellette állt. 7 felesége 4 anyjával 4 álmában történő dolgait vitatta meg. 7 mintha hallgatná őket, de szürke arca kifejezés-telen volt. Meredten bámulta a fiát, aki megállás nélkül fel-alá járkált az udvarban, nagy, nehéznek tűnő feje jobbra-balra ingott. A bába az ajtó előtt álldogált. 4 kivágta a kaput és bejött. Hirtelen megjelenése véget vetett az anyja és 7 felesége közötti beszélgetés-nek. 4 arca gondterheltnak tűnt, de hátán a piros táská különösen ríktó volt. 4 lehajtott fejjel haladt el az apja mellett, s bement a nyitott ajtón. 3 unokája ebben a pillanatban jött ki a házból, valószínűleg meghallotta, hogy 4 hazajött, mert az udvarban állva, lopva figyelte az ajtót, amin keresztül 4 bement a szobába. A bába megkérdezte 7-et, hogy ja-vult-e valamit az állapota. Úgy érezte, hogy hangja nehézkesen halad előre a levegőben. Amint 7-hez eljutott a kérdés, felemelte zavaros tekintetét, ránézett, majd ismét lehaj-totta a fejét. Nem ő, hanem a felesége válaszolt. Mondta, hogy nincs nagy változás, állapota se nem javult, se nem rosszabbodott. A bába azt ajánlotta, hogy menjenek el a jóshoz. 7 feleségének fejében már régóta érelődött ez a gondolat, s miután meghallotta a bá-ba javaslatát, akaratlanul is a férjére pillantott. 7 mintha nem is hallotta volna az egé-szet, feje félrebicsaklott, mintha le akarna törni. 4 apja bólintott, mert eszébe jutott, hogy lánya esténként zavarosakat beszél, és az, hogy őt is el kellene vinni a jóshoz. A bába bólintott. Hallotta, amint valaki arról kérdezi, kihez hívták tegnap éjjel. Csak ekkor vette észre, hogy 3 is ott áll az udvarban. 3 arca viaszszárgává vált. Miután feltette a kérdést, a bába öklendezni kezdett, majd felegyenesedett, szemében könnycseppek csillogtak.

A bába így válaszolt 3-nak: – Egy asszony szült a nyugati városrészben.

– Melyik családban? – kérdezte 3.

A bába ezen egy kicsit megszeppent, mert nem tudott egyértelmű választ adni, csak arra emlékezett, hogy tegnap egy férfival és egy nővel találkozott, és a földszintes há-zakról is beszélt 3-nak.

Ezután 3 gondolataiba merülten jó ideig nem szólalt meg, végül kibökte, hogy szerin-te nem is lakik ilyen család a város nyugati részében. Megkérdezte a bábát: – A nyugati városrésznek melyik részén?

A bába minden erejét megfeszítve próbált visszaemlékezni: halványan derengett neki, hogy az ódon városfal kapuját elhagyva pillantotta meg azokat az alacsony házakat.

3 nagyon meglepődött, s közölte a bábával, hogy ott egyáltalán nincsenek is házak, csupán egy üres telek.

3 szavai nyomán a bába hirtelen megértett valamit, s ekkor eszmélt rá, hogy valójában merre járt tegnap este. Észrevette, hogy 7 felesége csodálkozva mered rá. 7 még mindig félrebicsaklott fejjel ült, 4 apja közben bement a házba. Nagyon kényelmetlenül érezte magát, mert 7 felesége még mindig meredten bámulta. Gondolta, itt lenne az ideje, hogy bemenjen a szobába, de a tegnapi események miatt ott sem nem tudott volna megnyugodni. Még tétovázott egy darabig, majd elindult kifelé a kapun.

Séta közben a bába lelki szemei előtt ismét végigpörögtek az előző napi események, megjelent előtte a homályos arcú, láb nélküli férfi alakja is. A bába már előre sejtette, mit fog majd látni, ha kilép az ódon városkapun.

Az ezt követő események igazolták, hogy előérzete nem csalta meg. Amikor ahhoz a helyhez ért, ahol előző este az alacsony házakat látta, csak egy temetőt talált. A sírok között ciprusok magasodtak. A bába hallotta, amint szívéből békakuruttyoláshoz hasonló hang tör fel. Tanácstalanul megállt, majd azon az úton, amelyen előző este, bement a sírok közé. A sírok közül néhányat már teljesen befedett a gaz, de némelyik nagyon gondozottnak tűnt. Megállt egy friss sír előtt, és olyan érzése támadt, hogy tegnap ezen a helyen lépett be a házba. A síron egy szál gaz sem nőtt, frissen volt felhantolva. Körülötte szanaszét szalmacsomók heverték. A sírdomb tetejére egy táblát szúrtak. Lehajolt, hogy közelebről is megnézzé: egy ismerősen csengő név állt rajta, egy lányé. Ekkor eszébe jutott, hogy körülbelül egy hónappal ezelőtt meghalt egy terhes asszony.

A bába, miután elhagyta a temetőt, visszaidézte a tegnap éjjeli találkozást a jós fiával. Leküzdhetetlen vágyat érzett, hogy ismét találkozzon vele, s elindult a jós háza felé. Ahogy közeledett a ház felé, az előző napi események egyre valóságosabbak lettek. Megpillantotta a vakot. Nagy zajongás hallatszott a közeli gimnáziumi sportpályáról. A vak megpróbálta precízen százfelé választani a hangokat. Remélte, hogy ráakad arra, amelyik 4-hez tartozik. A vak arcán tükröződő nyugalanság a bábát is zavarba ejtette, és amint megérkezett a jós házához, aggodalma beigazolódott.

A jós ajtaja tárva-nyitva állt, és a bába érezte, hogy benn mindent átjár a halál lehelete. Az ajtó két oldalára fehér kelmét függesztettek, amelyek a szélben lengedeztek. Biztos volt benne, hogy a jós fia halt meg, és nem maga a jós.

Amikor a jós meghallotta, hogy valaki az ajtóban áll, előbukkant, kezében sétatálcával. Azt mondta, hogy átmenetileg nem fogad vendégeket. A jós megfordult, és elindult befele a szobába. A bába nézte amint távolodik, s érezte, hogy ezt a sápadt embert már nem sok választja el a haláltól. Eszébe jutottak a jós körül keringő pletykák. A gyerekei haltak meg helyette, de hamarosan nem lesz már, aki helyettesítse, s így rá kerül a sor. Visszagondolt az iménti beszélgetésre, s a jós hangja is nagyon távolinak tűnt. Recsegő hangja darabokra törve, a hangmorzszak egyenként koppantak a földön.

Amikor a bába hazaért, s még egyszer végiggondolta az előző napi eseményeket, eszébe jutott a tál leves a két tojással. Hirtelen rosszullet fogta el, öklendezni kezdett. Elviselhetetlen fájdalmat érzett a két oldalában, mintha valaki erősen összeszorította volna. Miután enyhült a roham, könnyein át látta, hogy a földön csak szénacsomó hever.

3. A közel kilencven éves jósnak összesen öt gyereke volt. Az elmúlt húsz évben egymás után négy gyermeke halt meg, s csak a legkisebb maradt életben. A gyerekei sorozatos halálából a jós rájött a lét titkára, s rátalált a hosszú élet esszenciájára. A négy gyerek és a jós születési csillagzatában egymást kioltó elemek voltak, de a túlvilágra taszítva gyermekeit végül mindig az apa, a jós sorsa győzedelmeskedett. Gyermekei ezért nem élvezhették sokáig az élet szépségeit, korai halálukkal a jós életét hosszabbították meg. Az elmúlt húsz évben a jós semmit sem érzékelt az öregedésből. Még manapság is a „kiszívjuk a yint, hogy tápláljuk a yangot” ősi módszerét gyakorolta. Ez a tanítás abból áll, hogy az idős férfiak a fiatal lányok testéből ki szívják az élet forrását. A házában lévő öt kakas megvédte őt a haláltól. Ha megjelennek az alvilág szellemei, hogy elorozzák az életét, a kaka-sok rikácsolása úgy megijeszti őket, hogy zavarukban azt sem tudják, miért is jöttek.

Minden hónap tizenötödike a jós újjáéledésének a napja. Ezen a napon elmegy hazulról, keres a sikátorokban egy dologtalanul álldogáló tíz-tizenegy év körüli kislányt, s hazaviszi magához. Könnyű ezeknek a kislányoknak a kedvében járni, hiszen elég, ha enni ad nekik valami finomat, vagy játékokkal szórakoztatja őket. Csak vékony lánykákat keres magának, mert ki nem állhatja, hogy ha zsírpacnira hasonlítanak, amikor meztelenül fekszenek az ágyán.

A jós fia hirtelen halt meg e hónap tizenötödik éjszakáján. Sötétedéskor ért haza, s a jós furcsa színezetet vélt felfedezni a fia arcán. Egy tizenegy éves kislány egy órája ment el tőle.

A vézna kislány meztelenül feküdt az ágyon, s tejcukorkát szopogatott. Keresztbe raktott két vékony lábacska elbűvölő látványt nyújtott. A kislány a jóst bámulta, s mivel nagyon vékonyka volt, szemei hatalmasnak tűntek. Amikor a jós megérintette a bőrét, emberfeletti gyönyörűséget érzett. A közelben üldögélő vak ember minden hónap tizenötödikén fülhasogató sírást hallott, s ez most is így volt. A vak ember fülébe már csak halk foszlányok jutottak el, de így is pontosan tudta, hogy ez nem az a hang, amit keres.

Miután a kislány elment, a jós egy bambuszszekebe telepedett. Készített magának egy borban kifőzött cukros tojást, amit lassan iszogatót. Úgy érezte, mintha fürdőből jött volna, egy kicsit fáradt volt ugyan, de egész teste kellemesen ellazult. Remekül érezte magát. Iszogatót, és érezte, hogy a melegség átjárja testét, majd lassan távozik belőle.

Amikor hazaért a fia, a jós még mindig csukott szemmel lazított. Kinyitotta a szemét, s ekkor észrevette a fia furcsa arckifejezését. A négy idősebbik gyermeke halála előtt ugyanezt az arckifejezést látta.

A fiú megvacsorázott, majd ismét elment, s csak késő éjszaka jött haza. Ekkor a jós már ágyban feküdt. Hallotta, amint a fia súlyos léptekkel felmegy a lépcsőn. A hold vilá-

gánál látta fia vékony árnyékát, majd hogy az árnyék leveti a ruháját, s magányosan az ágyba fekszik.

A jós hosszú életre tett kísérleteinek az ötödik fiú halála vetett véget. Érezte, hogy a négy kisebbik gyerek életet hosszabbító erőit már felhasználta, csak ötödik fiának az évei maradtak, s így nemsokára elérkezik a halál pillanata. Tudta, ötödik fia csak néhány évvel hosszabbíthatja meg az életét, hisz ő maga is elég sokáig élt. Testét egyre erőtlenebbnek érezte. Most vette csak észre, hogy a kakasok hangja is tompult, s ez rádöbentette, hogy ők is megöregedtek.

4.

Két hétre rá, ahogy a jós már kezdte volna összeszedni magát, hallotta, hogy valaki kopogtat az ajtón. Megriadt, nem tudta mitévő legyen. Hallotta, hogy valaki a nevét kiáltja. A hang valószínűleg egy nőhöz tartozott. Mivel ki tudta venni, hogy egy nő van odakinn, megnyugodott egy kicsit. Óvatosan az ajtóhoz ment, nesztelenül leguggolt, és jobb szemével kinézett az ajtó alatti résen. Az utcai lámpa fényében két vastag lábat pillantott meg. Ebből már biztosan tudta, hogy aki kopog, ember, és nem szellem, amitől annyira tartott. Kinyitotta az ajtót.

3 állt előtte. Ismerte őt. 3 késői látogatásából egyértelműen arra következtetett, hogy valami különös dologról van szó.

Miután 3 leült, szégyenkező mosollyal az arcán elmondta a jósnak, hogy teherbe esett.

A tény, hogy ez a hatvan feletti asszony teherbe esett, egyáltalán nem lepte meg a jóst. Arról kezdett el érdeklődni, hogy kinek a magva.

Suta, piros rózsák jelentek meg az asszony arcán, kicsit tétovázott, majd elmondta a jósnak, hogy a gyerek az unokájától van.

A jóst ez sem lepte meg, 3 mégis sietve közölte, hogy ő egyáltalán nem akarta „azt csinálni”, de nem volt más választása, mert már nem bírta elviselni unokája reményvesztett ábrázatát.

3 késői látogatásának az oka tulajdonképpen az volt, hogy tanácsot kérjen: megszülj-e a gyermeket vagy sem.

A jós így felelt: – Meg kell tartanod!

– De komoly gondot fog okozni, hogy egy személyben lesz a gyermekem és a dédunokám – tette hozzá 3.

A jós közölte, hogy ez egyáltalán nem lényeges, mert majd személyesen ő fogja felnevelni a gyermeket, 3-nak tehát nincs miért aggódnia.

Ötödik fejezet

1.

A jós fiának haláláról a vak ember természetesen nem szerzett tudomást, de már egy hónapja nem érezte, hogy ez a vékony, magas férfi elhaladna mellette. Ha a jós fia ha-

ladt el mellette, mindig olyan érzése támadt, mintha szél süvítene az ajtóreszen át. Ez az ember feltűnően elütött az átlagtól, ezért a vak ember az emlékezetébe véste. Eltűnése még magányosabbá tette.

Jó ideje már 4 hangját sem hallotta, bár a szomszédos iskolából időről időre idáig halatszott a lányok és a fiúk zsvajaja, ami néha rendezett volt, máskor kaotikus, de 4 hangját soha nem tudta kivenni belőle. Amikor a gyerekek iskolába mentek vagy onnan jöttek, a vak ember figyelte a mellette elhaladó emberek zsvajját, és ekkor gyakran hallotta 4 nevetését. De mindez már nagyon régen történt. A vak sötétségébe fénysugarat hozott 4 nevetésének a hangja, amely időről időre, ha csak pillanatokra is, de bearanyozta a vak ember egyhangú életét. Amikor először meghallotta 4 hangját, úgy érezte, mintha friss vízcseppek lennének, de amikor utoljára hallotta, hangja szomorúnak és magányosnak tűnt. Hosszú idő telt el a két alkalom között, de a vak ember mindezt csak egy pillanatnak érezte.

4 a vak ember felé közeledett, az apja is vele volt. A vak ember hallotta a két ember lépteit. Az egyiké nehéz volt és durva, a másiké könnyed és puha, de a vaknak fogalma sem volt arról, hogy 4 halad el mellette. Amikor 4 a vak ember mellé ért, aszott szemüregében nedves fénysugarat vett észre. A látványtól teljesen összezavarodott. Elhaladtak a vak ember mellett, majd beléptek a jós mindig nyitva álló kapuján.

Teherautók haladtak el a vak ember mellett, később egy személyautó. Robaja kaotikusan visszhangzott a fülében. Hallgatta az utcán haladók lépteinek és beszélgetésének hangját. Az ímént elhaladó autó porfelhőbe burkolta a vak embert. Az utcán néhány férfi beszélgetett. Hangiuktól a vak embernek olyan érzése támadt, mintha éles, durva követ markolászna. Egy asszony egy másik asszony nevét kiáltotta, egy harmadik asszony nevetve magyarázott valamit. Mindegyikük hangja gördülékeny és sima volt, amitől a vak ember úgy érezte, mintha rizses csészét simogatna. Néhány másodperc múlva meghallotta 4 hangját.

2

A jós meglátta 4-et, épp egy tetőablak alatt állt, s egész teste az üvegen át beszűrődő fényárban fürdött. Mély pillantást vetett a jós felé, meredten bámulta.

A jós miután végighallgatta 4 apjának az elbeszélését, csukott szemmel mormogni kezdett. Hangja belengte az egész helyiséget, olyan volt, mintha szellő zörgetne egy falra akasztott, öreg papírlapot. 4 apja észrevette, hogy a jós arckifejezése teljesen elváltozott. Kis idő múltán a jós kinyitotta a szemét. Elővillanó szemgolyói láttán olyan érzése volt az embernek, hogy a jós nem lát. Így szólt 4 apjához: – A mindennapos éjszakai félrebeszélésének nem egyéb az oka, mint hogy a vaginájába szellemek költöztek.

E szavak megijesztették 4 apját, kérdőn bámult a jós kifürkészhetetlen arcára, majd így szólt: – Mi módon lehetne segíteni rajta?

A jós elmosolyodott, s e mosolytól 4 apját olyan érzés fogta el, mintha feje felett bárdot lengetnének. A jós azt válaszolta, hogy éppenséggel van megoldás, de nem tudja, hogy beleegyeznek-e.

4 hallotta, hogy róla beszélgetnek, de fülébe csak hangok jutottak, nem a mondatok értelme. A jós egy ruhába öltöztetett csontvázra emlékeztette, és a szobát is elviselhetetlenül dohosnak érezte. Észrevette, hogy a szoba közepén öt kakas viaskodik egymással.

Miután a jós megbizonyosodott afelől, hogy 4 apjának nincs ellenére, ezt mondta: – A szellemeket ki kell űzni onnan!

4 apja erre nagyon megrémült, de utána tehetetlenül beleegyezett.

4 nem tudott mit kezdeni a hirtelenjében kialakult helyzettel. Segélykérő pillantásokat vetett az apja felé. Apja azonban ezt nem láthatta, mert már közben a lány háta mögé került. A lány hallotta, hogy az apját beszél, de még mindig nem vette ki tisztán a szavak értelmét. Az apja két kezével erősen megragadta, s ettől úgy érezte, képtelen elmenekülni.

A jós lehajolt, majd szétnyitotta a lány ruháját. Egy égszínké, keskeny bőrvöet pillantott meg. A bőrvö látványára melegség járta át a jós testét. Az öv alatt ott feszült a lapos has. A jós meglazította kezével az övet, de hirtelen úgy érezte, ujjai megbénultak. Miután a jós megérezte 4 testének melegét, az ujjak felengedtek. A jós keze áthatolt a többreteges akadályon, és megérintette 4 tűzforró bőrét. A forróságot nem érezte azonnal a jós. A kezét egyre lejjebb csúsztatta. 4 meztelenül feküdt, de a jós szemei elé csak egy halom remegő gyapotvirág látványa tárult.

4 megpróbált ellenállni, teljesen eredménytelenül. Rettenetesen szégyellte magát, hogy teste kitérül a két férfi szeme láttára.

3.

A vak ember meghallotta 4 első segélykiáltását, amely mintha 4 mellkasát darabokra zúzva tört volna fel. Nagyon éles hang volt, de amint kiért a szobából a szabad levegőre, rögtön darabjaira hullott. A vak ember fülébe ezek a foszlányok jutottak el, nem hallotta az egészet, csak a darabkákat. 4 hangjának váratlan felbukkanása a hosszú várakozás miatt teljesen megzavarta. 4 hangja ismét erre szállt, mintha millió porszem hullana megállíthatatlanul a vak ember fülébe. A hang folyamatosan hallatszott, egy pillanatra sem szakadt meg, ettől érezte úgy, hogy eggyé válik a hanggal, mintha csak hazafelé tartana. Idővel érezni kezdte a hang különösségét, s nem tudni miért, de félelmet keltett benne. Sötét világában mintha megjelent volna a hely, ahonnan a hang jött, ami sem nyugodt nem volt, sem izgatott, de mintha valaki éppen ebben a pillanatban szörnyű kínzásokon menne keresztül.

A vak ember felállt, és a félelmetes hang irányába kezdett botorkálni. Ügyetlenül haladt előre. Mint viharos esőcseppek, úgy csapkodta a hang az arcát, enyhe fájdalmat okozva neki. A hang éles volt, belehasított a testébe. Majd, mintha egy ház omlott volna össze, úgy érezte, cserép- és tégladarabok repülnek felé. Rövid sóhajtás hangját hallotta. Ez a többi hanghoz képest felettebb lágú volt, mintha a vak ember fülét simogatná. Néhány könnycsepp gördült le az arcán.

A vak ember a jós kapuja elé ért, a hang elhalkult, már nem volt oly heves, mint korábban, leginkább erőtlen csipogáshoz hasonlított, s mint egy távolban fújdogáló szellő, még

nagyon sokáig hallatszott. 4 hangja egy idő után teljesen elhalt. A vak még sokáig állt ott, majd hallotta, amint a szemközti ajtón kilép két ember, egyikük léptei durvák, másikuké súlyosak voltak.

4.

4 hazaérkezését követő második napon 7 a feleségére támaszkodva elment a jóshoz. Bár először látták a jós kis szobáját, egyáltalán nem érezték idegennek a helyet – mintha gondolatban már jártak volna itt.

7 leült a jóssal szemközti székre. A jós amúgy nem túl megnyerő külseje jóleső érzéssel töltötte el. A szürkésfehér színű 7-et a sápadt jós látvány valahogy megnyugtatta.

7 felesége kettejük között állt, furcsán egészségesnek érezte magát közöttük, s pont ettől vált kívülállóvá.

Amikor a jós meghallotta, mi jövetelük oka, rögtön tudta, hogy mi okozza 7 betegségét. Így szólt a feleséghez: – 7 életét saját fia oltja ki.

Kettejük születési csillagzatában talált rá a jós 7 betegségének az okára. Így magyarázta a feleségnek: – 7 a juh jegyében született, a fia pedig a tigrisében. Nincs másról szó, mint hogy a juh bement a tigris barlangjába.

7-nek nehéz elkerülnie a végzetét, mert lelke már elindult a nyugat felé vezető úton.

A jós szavai egy időre teljesen megnémították 7 feleségét. 7 nem nézett többet a jósra, fejét lehajtotta, szeme könnybe lábadt, és ez a gyengeség jele volt. 7 felesége ekkor azt kérdezte a jóstól: – Hogyan lehet megmenteni?

A jós így válaszolt: – Az egyetlen lehetőség, ha elpusztítják a fiút.

A feleség erre nem szólt egy szót sem. Elhomályosodott előtte a jós arca, mintha már nem is embert, hanem sziklát látna. Hallotta férje zihálását, lélegzése teljesen összekuszálódott.

Végül a jós szólalt meg. Nem fizikai értelemben kell felfogni az elpusztítást, elég, ha nekiadják az öt éves gyereket, ezzel megszakad a vérrokonság, és 7 betegsége kezelés nélkül is javulni fog.

Csak ekkor kezdett ismét kitisztulni a jós alakja, az asszony azonban hirtelen elfordította a fejét, s már nem őt nézte, hanem a férjét, aki változatlanul lehajtott fejjel állt. Majd felemelte a tekintetét, és a tetőablakon keresztül beszűrődő fényt figyelte, ettől káprázott a szeme.

Azt is elmondta nekik a jós, hogy az nem biztos megoldás, ha másnak adják a gyereket, hagyják csak nála, ő majd felneveli.

A jós úgy gondolta, hogy ha megkapja a gyereket, mindkét fél jól jár. 7 ismét rendbe jön, ő pedig – mivel ismét lesz gyereke – tovább élhet. Igaz, hogy nem saját gyermeke, de annál még mindig sokkal jobb, mintha ez sem lenne. Bár az is megtörténhet, hogy 7 gyerekének sorsa az övét is legyőzi, de úgy érezte, hogy energiával teli, és ezért nem történhet meg, hogy ő is, mint 7 elinduljon a nyugat felé vezető úton.

Ekkor a körülöttük rohangáló öt kakasra mutatott, s így szólt 7 feleségéhez: – Ha nincs ellenére, válasszon ki egyet közülük, mert a kukorékolás is segíteni fogja 7 felépülését.

5.

4 attól a naptól kezdve, hogy a jóstól hazaért, magára zárta az ajtót, és ki sem mozdult. Napokkal később, sötétedéskor 4 apja az udvarban álldogált, mikor hirtelen kimondhatatlanul fájni kezdett. Nem sokkal a sofőr halála után egy napon a bába is eltűnt. Többé senki sem látta. Háza ereszeről por szállongott. Miközben 4 apja a poros gerendákat nézte, szívét hatalmába kerítette az elhagyatottság érzése. Már napok óta távol volt 3 is. Mielőtt elment hazulról, csak annyit mondott, hogy meglátogatja egy rokonát, de hogy mikor jön vissza, nem mondta. Unokája kedvetlenül üldögélt a házuk küszöbén, és reményvesztetten bámulta 4 ajtaját. 7 a felesége segítségével elment a jóshoz. Nem kérdezte őket, hogy mi történt a jósnál, mint ahogy ők sem érdeklődtek 4-ről. Csak az tűnt fel neki, hogy attól a naptól kezdve nem látta többé a nagyfejű gyereket, amint le-fel járkál az udvarban – helyette csupán egy kakast látott, egy öreg, szenilis kakast.

Egy kicsit javult 7 állapota, időnként az ajtófélfának támaszkodva álldogált néhány percet. 4 apját gyakran megrémítette az arckifejezés, ahogy 7 zavarodottan meredt a kaskasra. Bár az eredeti betegsége valóban javult egy kicsit, ám mintha egy újabb kór éppen most fészkelné be magát 7 testébe, és úgy tűnt, ez a betegség 7 feleségét is megtámadta. Mintha a saját lányán is ugyanezt vélte volna felfedezni. Már nem beszélt álmában, de napközben nagyon furcsán viselkedett. Sokszor, mintha transzban lenne, magában beszélt. Arcára időnként furcsa mosoly ült ki, de ez a mosoly nem a nyíló, hanem rothadásnak induló virágéra hasonlított.

Az udvarban már semmi sem volt a régi. A halál nyugalma lopva fészkelte be magát mindenhova. Ahogy a bába az ereszről alászálló port figyelte, mintha előre látta volna az udvar jövőjét. Nem tudni, pontosan mikortól, de az egész udvart a rothadás bűze lengte be. Néhány nappal később már nyilvánvaló volt, hogy honnan jön a szag. Később bizonyossá vált, a szag a bába házából jön.

Ezekben a napokban jutott a fülébe egy fiatal lány halálhíre. Az utcán hallotta, hogy a lány a folyóparton, egy barackfa alatt halt meg. Testén nem voltak zúzódások, a ruhája is tiszta volt. A halála körül rengeteg pletyka keringett. Ez a lány korábban a lányos tályártársa volt. Ismerte az apját, 6-ot is. 6 gyakran járt pecázni a folyóra. Emlékezett rá, hogy egyszer járt náluk a lány, s amikor belépett nagyon féltékenynek látszott. Megállt az udvarban, éppen ott, ahol most ő.

Hatodik fejezet

1.

Attól a naptól kezdve, hogy a bába szalmát hányt, úgy érezte, teste napról napra könnyebbé válik. Az ágy felé indult, de egyáltalán nem érezte a testét – mintha csak egy nagykabát lenne rajta. Ágyba feküdt, teste összeesett, mint egy hanyagul ledobott ruha. Szemei előtt egy folyó jelent meg, tükre mintha befagyott volna, mert egyáltalán nem fodrozódott. A folyón emberek és autók lebegtek. Látott még egy utcát is, az meg mint-

ha folyt volna, rajta néhány csónak sodródott, a csónakokon a kifeszített vitorlák odabiggyesztett, ócska tollpíhékre hasonlítottak.

A sofőr gyakran megjelent a bába álmában, de aznap este, amikor a nap nyugovóra tért, és a kéményekből a vacsora füstje szállt fel, a bába látóterét végtelen sötétség borította be. A bába halála elrekesztette a sofőr hazafelé vezető útját.

Aznap este 2 álmában jelent meg a sofőr. 2 éppen abban a kis utcában ácsorgott, amit nemrég még a pislákoló utcai lámpa világított meg. 2 látta, amint a sofőr gondba merülten feléje közeledik. A sofőr a kezét zsebébe mélyesztette, mintha keresne valamit, de az is lehet, hogy csak úgy zsebre vágta.

Odament hozzá a sofőr, és aggódva így szólt: – Szeretnék megházasodni!

2 észrevette, hogy a sofőr nyakának jobb oldalán egy hosszú seb tátong, a vér a seben belül lüktetett, de nem csordult ki.

2 megkérdezte: – Nincs pénzed, és ezért nem tudsz megházasodni?

A sofőr megrázta a fejét, s 2 észrevette, hogy miközben a fejét mozgatja, a seben belül a vér is ide-oda csordogál.

Majd a sofőr ezt mondta: – Nem találtam megfelelőt.

– Segítségre van szükséged? – kérdezte 2.

A sofőr bólintott: – Igen, segítségre.

Attól kezdve, hogy 2 és a sofőr között azon az utcán ez a beszélgetés lezajlott, a sofőr minden egyes éjszaka megjelent 2 álmában. Gyakori megjelenése megváltoztatta 2 eddigi életét. Nappal 2 szemei előtt egy képzeletbeli pók mászott. Ez a jelenség egészen addig ismétlődött, amíg 2 meg nem hallotta 6 lányának – annak, aki a folyóparton halt meg – halálhírét. Csak ezután tudott kitérni a sofőr szorongató útjából.

2

Egy-két esemény már előrejelezte 6 lányának halálát. Miután a dzsekis férfi ismételten náluk járt, 6 észrevette, hogy a lány egész nap a sarokban üldögél, és egyre árnyékszerűbbé válik. 6 nem tulajdonított ennek különösebb jelentőséget, és azt sem vette észre, hogy lánya testét titokban valami ismeretlen kór emészti, olyan, amelyet egyik lányánál sem tapasztalt korábban. Csak azután, hogy a dolgok idáig fajultak, ütött szöveget a fejébe a gondolat, hogy a lány valószínűleg titokban kihallgathatta a közte és a dzsekis férfi között lezajlott beszélgetést. Emlékezett rá, hogy amikor kikísérte a dzsekis férfit, lánya reszketve állt a ház ajtaja előtt.

A dzsekis férfi eredetileg már akkor el akarta vinni a lányt, de felmerült egy kis probléma. 6 azt mondta neki, hogy ez a lány messze túlszárnyalja a korábbi hatot, s ezért igencsak nehezebbre esne őt is a szokásos háromezret jüanért eladni. Javasolta, hogy a dzsekis férfi toldja meg az összeget még ezerrel. A dzsekis férfi csak rövid ideig habozott, majd rövid alkudozás után végül is engedett, azt az ajánlatot téve, hogy a lányt most elviszi, kifizeti a háromezretet, a maradék ezret pedig majd postán küldi el. 6 természetesen nem egyezett bele, mondván, csak akkor viheti magával a lányt, ha egy összegben kifizeti a négyezret jüant. Nem volt elég pénz a dzsekis férfinél, hiszen összesen négyezret hozott,

s még a hazafelé úton is szüksége volt pénzre. Ezért abban állapotok meg, hogy egy hónap múlva ismét eljön.

Közvetlenül a kitűzött időpont előtt 6 lánya holtan feküdt a folyóparton egy barackfa alatt. 6 ekkor a város déli részében egy kis teaházban üldögélt. A furcsa történetek óta 6 nem ment többé a folyópartra horgászni, helyette minden nap a teaházban ücsörgött. Az egyik szomszédja közölte vele a hírt. Miután a szomszéd észrevette a halottat a folyóparton, hazafelé menet a teaház szélesre tárt ajtajában meglátta 6-ot. Mondta, hogy éppen őt keresi. A hír egy rövid időre megszédítette 6-ot, majd agyában a dzseki férfi képének darabkái bukkantak elő. A mellette ülő vendégek furcsának találták, hogy egy ilyen lesújtó hír hallatán 6 meg sem mozdul, és unszolni kezdték, hogy siessen a folyópartra. 6 ebből semmit sem hallott, szeme az utcán lévő betonoszlopra szegeződött, pontosabban egy odatapasztott papirosra, amin egy hirdetés állt az impotencia kezeléséről. 6 nem látta tisztán a felső írásjegyeket, de ebben a pillanatban a dzseki férfi képének darabjaiból összeállt az egész, bár még tele volt apró kis repedésekkel. Tisztán emlékezett arra, hogy ez az ember két nap múlva eljön, s 6 maga előtt látta pénztől dagadó zsebeit. Csak ekkor érezte át igazán, hogy hatalmas hibát követett el, amikor a múltkor nem engedte a dzseki férfinak, hogy elvigye a lányt. Így szólt magában: – Ez a büntetésem.

Ha csak eszébe jutott a folyó, kirázta a hideg, de mert a lánya ott feküdt holtan, mindenképpen mennie kellett. Odafele menet az járt a fejében, hogy a lánya éppen a folyóparton halt meg, s hogy ez nem lehet véletlen. Minél közelebb ért, annál biztosabb volt ebben. Amikor messziről meglátta a barackfát körülálló, összeverődött embereket, már tudta, ott fekszik a lánya.

Nem sokkal később, amikor befurakodott az emberek közé, éppen egy igazságügyi szakértő vizsgálta a holttestet. A lánya a hátán feküdt, haja elfedte arcának egy részét. Kabátja ki volt gombolva. Az előbukkanó élénkpiros pulóver látványa szinte már kihívó volt. Csak most vette észre, hogy milyen vékony a lánya dereka. Ha két kézzel körbe akarná fogni, mintha nyakat ölelné. Majd a lány lábára pillantott – mint egy kislányé. A mezítelen lábujjak felfele meredtek.

Egy rendőr kocogtatta meg a hátát. Megfordult, s egy bozontos arcot látott maga előtt.

A rendőr azt kérdezte: – Az ön lánya?

Fáradtan bólintott.

A rendőr így folytatta: – A lánya halálának okát csak néhány nap múlva tudjuk bizonyosan megállapítani.

Ez egyáltalán nem érdekelte, s semmi szükségét sem érezte annak, hogy tudassák vele. Érezte, azonnal el kell mennie innen, mert csak áll, és nem tudja, hogy mitévő legyen. Megfordult, és igyekezett átfúrni magát az embergyűrűn. Ekkor ismét megkocogtatta a vállát a rendőr, és így szólt: – Várjon még egy kicsit! Néhány kérdést kell feltennem magának.

Ahogy átfúrta magát a tömegben, 6 lépéseket hallott maga mögött. Nem törődött vele. Amikor egy farakásokkal teli helyre ért, valaki odalépett elé. Az ismeretlen arrafele fordította a fejét, ahol a lány feküdt, és így szólt: – Megveszem!

6 összerázkódott, de hamar rájött ennek az értelmére. Ugyanolyan halkán szólt ő is:
– Mennyiért?

Az ember jobb kezének mind az öt ujját kiegyenesítette.

– Ötezerért? – kérdezte 6.

A férfi megrázta a fejét.

Ekkor 6 megértette, hogy csak ötszázról van szó, ezért aztán ő is megrázta a fejét, ezzel jelezve, hogy ennyiért nem adja el. Az ember még szeretett volna alkudozni, de már egy másik ember is feltűnt. A második ember egy ujját egyenesítette ki, és belehelyezte 6 jobb kezének a tenyerébe. 6 értette, hogy ezret akar fizetni, de erre is csak megrázta a fejét.

Amikor a harmadik ember odaért hozzájuk, 6 két ujját egyenesítette ki, és belerakta az ember tenyerébe, jelezve, hogy csak kétezerért adja el. A férfi egy kicsit hezitált, majd kezével azt mutatta, hogy ezerötszázat hajlandó fizetni. 6 megrázta a kezét, és sarkon fordult.

Ekkor ért oda sietve 2. Amikor 6 ismét kiegyenesítette két ujját, 2 egy pillanatig sem hezitált, hanem kezével összeszorította az ujjait, majd kezét rázott 6-tal.

6 megnyugodva ült le a farakás tetejére. 2 egy pillantást vetett az odagyűlt emberek felé, majd ő is leült a farakásra. Mind a ketten arra vártak, hogy eloszolják a tömeg.

3.

A bába halálát nem sokkal azelőtt vették észre, hogy 6 lányát 2 kikísérte a temetőbe. 6 lányának halálhíre belengte az egész kisvárost, és a halál körülménye körüli találgatásoknak nem volt se vége, se hossza. Ennek ellenére temetésének időpontját szinte senki sem tudta, s csak 2 kísérte el utolsó útjára. Miután 2 hazavitte a lány földi maradványaival teli urnát, azonnal a sofőr házába sietett, mert szükség volt az ő urnájára is. Ekkor vette észre, hogy a sofőr anyja is meghalt.

Az udvarban már többen sejtették, hogy mi történt, mert a rothadás lehelete egyre elviselhetetlenebbé vált, és a szél hátán átjárta a lakásokat. Ehhez jött még hozzá, hogy napokkal ezelőtt látták, amint a bába bement a házába, de többé nem látták kijönni. Bár kibírhatatlan volt ebben a rothadásszagban élni, mégsem beszélt róla senki.

2 belépett az udvarba, megdöbbenette az elviselhetetlen bűz. Amikor a sofőr ajtajához ért, érezte a hátára szegeződő tekinteteket, mert mind a három ajtóban állt valaki, és őt figyelte. 2 ekkor már érezte, hogy az elviselhetetlen rothadásszag éppen abból a lakásból jön, amelyik előtt ő áll. Bekopogott az ajtón. Bentről visszhangzott a kopogás hangja, de ezen kívül senki és semmi nem mozdult. Belökte az ajtót, az nyikorogva kinyílt – ettől kicsit megborzongott. Az ajtó nem volt kulcsra zárva. Megszédült a belülről kiáradó rettenetes bűztől, mégis szélesre tárta az ajtót, s belépett. Sötét volt bent, s a szobában terjengő bűztől eleredt a könnye. Ahogy a szobába lépett, azonnal észrevette az ágyon fekvő bábát. A szemei már nem voltak tisztán kivehetőek. Arcán vízszerű folyadék csordogált, s ettől az egész arca fénylett. 2 épp csak rápillantott, majd gyorsan elfordult, s a másik szoba felé indult. Itt talált rá a sofőr urnájára. Az urna egy asztalon állt,

amit kártyázásra és madzsongozásra használtak. A sofőr urnájával a kezében kifelé indult. Könnyein keresztül észrevette, hogy a házuk ajtaja előtt álló embereknek is eleredt a könnye. Így szólt hozzájuk: – Már oszlásnak indult.

Miután hazaért, 2 egymás mellé tette a sofőr és 6 lányának urnáját. Négy papírvágómestert hivatott, és fehér papírból bútorokat, jégszekrényt, színes tévét és egyéb használati tárgyakat készíttetett velük. A papírvágómesterek éjjel-nappal dolgoztak. A harmadik napra minden elkészült. 2 ezután felbérelt egy dudást és néhány halottkísérőt, háromkerekű kocsival. A kocsira helyezte a sofőr és 6 lányának az urnáját, a papírvágómesterek által készített berendezési- és használati tárgyak közé. Legelől a dudás és 2 haladt. A ritmusos, lakodalmi zenével kezdetét vette a sofőr és 6 lányának esküvője.

Végigmentek a város nagyobb utcáin. A szél a papírtárgyakat össze-vissza dobálta – ettől úgy néztek ki, mint egy gyerekrajz. A menet, mintha víz lett volna, körbefolyta az utcán lévő embereket, s magára vonta az emberek figyelmét. Az járt 2 fejében, hogy rendezte végre a sofőrrel a számlát. Válaszolt a járókelőknek, és hangosan azt kiabálta, hogy ki kivel lép frigyre. Észrevette, amint az utca két oldalán szinte minden ablakból előbukkan egy-egy fej, sőt itt-ott többen is voltak. Elhaladtak azon az utcán is, ahol a vak ember üldögélt. Az éles dudahangból a vak rögtön tudta, hogy esküvői menet halad el előtte.

Átmentek az ódon, rozoga városkapun, s megérkeztek a várostól nyugatra elterülő temetőhöz. Egy frissen kiásott sírgödör már várta őket. 2 a sírba helyezte a sofőr és 6 lányának urnáját, majd nekiláttak a sír betemetésének. Az urnához csapódó kövek és földdarabok éles hangot adtak, s ez a hang áthatott a vidám dallamon. Odahordták a papírtárgyakat a sír köré, s 2 meggyújtotta őket. A tűz vágató lóként terjedt tova, a vörös lángokból fekete füst szállt fel. Később a tűz kihunytt, a füstöt elfújta a szél. Az elégett papír koromfekete hamuja befedte a sírhantot. Akkor egy fuvallat érkezett, s ami a papírból megmaradt, úgy szállt el, mint a füst.

A sofőr soha többet nem jelent meg 2 álmában.

4.

Miután a sofőr és 6 lányának esküvője véget ért, a főutcán feltűnt 4. Lassú dallamot dúdolva ballagott az utca jobb oldalán. 4 alakja ezen a se nem esős, se nem napos délutánon különösen szürkének tetszett. Gondolataiba merült, s látszott, hogy valami régmúlt eseményre gondol. Mintha maga a múlt lépkedne a szürke, nedves úton.

Haladás közben visszafogott, különösen szép mozdulatokkal, jobb kezével kezdte kigombolni a kabátját. Testéből egy faágnál nem vastagabb darabka villant elő. Lefejtette magáról a kabátot, majd jobb kezével erősen megragadta annak szélét. A kabátot egy darabig a földön húzta, s csak ezután engedett a szorításon. A kabát hangtalanul széttért a földön. 4 levetette kék pulóverét is. A lány, mint mindig, most is nagyon szép volt. A földre ejtett kék pulóver egy csendben haldokló emberhez hasonlított. Fehér blúzázt kigombolta, egy fuvallat a blúzt kacéran félrebillentette. Olyan lassan hullott a blúz a földre, mint egy darab papír.

4 odaért egy fához, kezével megsimogatta a fa göcsörtös törzsét. Testét a fához szorította. Még mindig ugyanazt a dallamot dúdolta. Mintha egy csomó mozdulatlan embert látott volna maga előtt. Egy évvel ezelőtti esemény járt a fejében, amikor a töltőtolla pacát hagyott a földön.

4 meglazította a bőrvét, s a hosszú, fekete nadrág lecsúszott fehéren csillogó combjairól. Mintha csiklandozta volna, mert elmosolyodott. Majd élénkpiros bugyija is lecsúszott. Óvatosan kihúzta a jobb lábát bugyijából. A lábán nem volt zokni. Ugyanilyen óvatosan kihúzta a balt is. Azon sem volt zokni. Meztláb lépkedett a durva, nedves talajon, s így haladt egyenesen előre.

4 meztelen teste betegesen fehérnek tűnt ezen a borongós délelőttön. Szellő érte fiatalosan lágy bőrét, mintha fel akarná borzolni. Még mindig ugyanazt a dallamot dúdolta. Hangja, akárcsak meztelen teste, nagyon erőtlen volt. Odaért a vak ember elé, egy kicsit megállt, rámosolygott, s továbbment.

A vak ember már korábban meghallotta, hogy 4 énekel, de nem volt teljesen biztos benne, hogy ő az. Azt hitte, a hang egy képzelt világból érkezik hozzá, s nem remélte, hogy ez a valóságban is megtörténhet. Most azonban, mint egy kristálytisza patak, 4 hangja előtte csordogált. Odaért elé, egy kicsit elidőzött nála, s csak ezután folytatta útját. Mintha testét először körbefolyta volna, s csak ezután folytatta volna útját. A vak felállt, és követve 4 hangját egy számára eladdig ismeretlen hely felé indult.

4 meg sem állt a folyópartig. Látta maga előtt a zavarosan hömpölygő folyót, amely felől melodikus dallam hangzott. Belépett a folyóba. A jeges víz kezdetben a bokáját nyaldosta, majd lassan egyre feljebb és feljebb emelkedett, egészen fel a nyakáig. Mintha új ruhába öltözött volna. Feje felett összecsaptak a hullámok.

A vak ember hallotta a víz csobogását, de 4 énekét már nem. Leguggolt, kezével megérintette a meleg, nedves földet, majd leült a folyóparton. Három napig ült ott. Időnként megütötte fülét 4 éneke a folyó felől. A negyedik nap délutánján felállt, és elindult a hang irányába. A jeges víz a lábát érte, megborzongott. Hallotta, hogy 4 énekel, és minél jobban elfedte testét a víz, a hang annál erősebb, valóságosabb lett. Amikor a víz teljesen elnyelte, még egyszer, utoljára meghallotta a vízcseppek játékát – mintha csak 4 nevetése lett volna.

A folyó, mint mindig, most is zavarosan hömpölygött. Néhány, apró hajónak tűnő falevel sodródott a víz tükrén.

Három nappal később, egy se nem esős, se nem napos délelőttön, a folyó egyszerre vetette ki magából 4 és a vak holttestét. A parton ekkor borult virágba a barackfa.